

حکمت

صحیفه سجادیه دعای نوزدهم
امام سجاده (ع)

خدایا! برای ما بارانی فریادرس و برطرف کننده قحطی فرست؛ بارانی رویاننده گیاه و سرسبز کننده ی دشت و دمن و بارانی گسترده و فراوان که به وسیله ی آن گیاه از رشد ایستاده را به عرصه ی رشد و نمو بازگردانی؛ و در سایه ی آن، مردگی و خشکی زمینی که علف و گیاهش از بین رفته، جبران کنی.

چطور از فرزندان مان در برابر محتوای نامناسب محافظت کنیم؟

دغدغه امنیت
یک نسل تازه

زهرا صالحی نیا

کارشناس
سواد رسانه

مادران و پدران ما این دغدغه را نداشتند اما امروزه یکی از نگرانی های والدین درباره استفاده فرزندان شان از اینترنت، احتمال مشاهده محتوای پورنوگرافی است. گرچه فیلترینگ این قبیل محتواها و همچنین مراقبت والدین مانع از رسیدن حجم زیادی از این مطالب به کودکان و نوجوانان می شود اما باز هم امروزه فرزندان ما در معرض انبوهی از تصاویر و محتوای جنسی هستند. این محتواها گرچه برای هر سنی در دسترس نیست اما چنان در فرهنگ نفوذ کرده که ردپای آن را در کلیشه های ذهنی نسبت به زنان و مردان و روابط میان آنها می توان دید. البته این نگاهی که در محتوای پورنوگرافی موجود است در زمینه هایی رسوخ کرده که به طور کلی ما آنها را در دسته محتوای نامناسب قرار نمی دهیم مانند موسیقی، بازی و فیلم. در چنین شرایطی تلاش برای کنترل پورن در یک رسانه جهانی مانند اینترنت در بهترین حالت دشوار است. در این شرایط ما به عنوان پدر و مادر چه می توانیم بکنیم؟

پذیرش مشکل

فرزندان مان را در عصر دیجیتال و دوره ای که تمام ارتباطات آنلاین است از فضای وب به طور کلی محروم کنیم. پذیرش و قبول وجود خطر باعث می شود که ما هوشیار و آگاه باشیم و همواره راه حل هایی برای مواقع خطر و مشکل در جیب داشته باشیم.

نحوه مواجهه با مشکل

مهیا بودن فضای گفت وگو و ابراز سؤالات در خانواده می تواند از نوجوانان و جوانان در مواجهه با این محتوا محافظت کند. فرزندان باید بتوانند سؤالات خود را از والدین بپرسند و در صورتی که با این قبیل محتواها مواجه شدند، تجربه خود را با پدر و مادر در میان بگذارند. آموزش مسائل جنسی در سنین نوجوانی و با توجه به سطح رشد فکری فرزندان ابتدا از خانواده آغاز می شود. همچنین سطح احترام در خانواده و نگاهی که به افراد می شود، بدون در نظر گرفتن ظاهر آنها نوعی آموزش غیرمستقیم درباره روابط میان فردی و روابط میان زن

اگر فرزند شما به موبایل، تبلت و لپ تاپ و کامپیوتر و اینترنت دسترسی دارد باید این را بپذیرد که در معرض محتوای جنسی هم قرار دارد. در کشور ما قوانین فیلترینگ درباره این مدل سایت ها وجود دارد. علاوه بر این شاید شما روی دستگاه هوشمند خود از نرم افزارهای کنترل والدین هم استفاده می کنید تا فرزندان به هیچ وجه با این موضوع مواجه نشود. اما این را باید بپذیرید که همواره درصدی از خطا وجود دارد. ما هیچ گاه نمی توانیم به اینترنتی صددرصد پاک دست پیدا کنیم اما این باعث می شود که به طور کلی از اینترنت صرف نظر کنید؟ آیا ممکن است فرزندان که در خانه همواره مراقب این بودید ناسازی نشود یا به زبان نیابد در بیرون از خانه با آن کلمات مواجه شود؟ البته که این احتمال وجود دارد. بنابراین ما نمی توانیم فرزندانمان را قرنطینه کنیم و درباره استفاده از فضای نت نیز همین مساله وجود دارد و ما نمی توانیم

تاثیرات منفی مشکل

فرزندان ما به صورت غیرمستقیم و گاهی مستقیم در معرض این محتوای نادرست هستند، این دست محتواها بر نگرش و رفتار آنها تاثیر می گذارد و این موضوعی است که کمتر به آن پرداخته شده. نگاهی که پشت پورنوگرافی وجود دارد اصالت لذت در مقابل ارزش های انسانی و توجه به جسم بدون در نظر گرفتن یک انسان در مقام انسان است. در محتوای پورنوگرافی به زن و مرد به چشم یک کالا نگاه می شود و البته همان طور که گفتیم این نگاه کالایی به زن و مرد و به طور کلی انسان در بسیاری دیگر از محتوای موجود در وب نیز قابل مشاهده است. نگرانی های زیادی در مورد مواجهه نوجوانان و جوانان با تصاویر صریح جنسی توسط متخصصان بهداشت روان مطرح شده است که شامل بلوغ زودرس، تمایل به خشونت یا سوءاستفاده در روابط جنسی، پذیرش کلیشه های جنسی و افزایش وسواس درباره تصویر بدن می شود. اما بیش از هر چیز نوجوانانی که بیشتر در معرض محتوای صریح جنسی در فضای مجازی قرار می گیرند به احتمال زیاد نگاه شان به زنان بیشتر نگاهی کالا محور می شود اما در این شرایط چه راه حلی وجود دارد؟

سواد رسانه ای برای خانواده قسمت سی و هفتم

ورود کودکان ممنوع
no children

نیست، بنابراین بهترین روش برای والدین نوجوانان و جوانان گفت وگویی مداوم است که این کنجکاوی در خانواده پاسخ داده شود و مساله عجیبی به نظر نیاید. بهترین کار این است که به فرزندان خود کمک کنید تا تأثیرات مضر تصاویری را که باعث تخریب و سوءاستفاده از زنان یا دختران می شود یا این که پسران را تحت فشار قرار می دهد، شناسایی کنند. فقط روی رابطه جنسی تمرکز نکنید، به کلیشه های جنسیتی که ممکن است توسط رسانه های جمعی ابلاغ و تداوم یافته باشد هم توجه کنید. فرزندان خود را به سمت وبسایت هایی هدایت کنید که اطلاعات درستی مربوط به جنسیت و سلامت را برای نوجوانان فراهم می کند.

چون اگر تنها منبع اطلاعاتی فرزندان در این مورد سایت های پورن باشد، با یک مشکل جدی مواجه خواهید شد. با نوجوانان درباره تفاوت بین رابطه طبیعی و سالم و فعالیت استثماری که به صورت آنلاین شایع است، گفت وگو کنید.

نکته آخر این که قوانین مشخصی درباره بازدید از سایت های پورنوگرافی وضع کنید. شفاف سازی ارزش ها و انتظارات خود برای فرزندان یکی از مؤثرترین راه های تأثیرگذاری بر رفتار آنهاست.

مرد است. بهتر است مهارت تفکر انتقادی را در خانواده گسترش دهید، به نحوه به تصویر کشیدن دختران و پسران در بسته های اسباب بازی، کاتالوگ لباس، تبلیغات یا فیلم دقت و توجه کنید و درباره این تصویر با فرزندان خود گفت وگو کنید که این کلیشه ها با واقعیتی که آنها می شناسند چه تفاوتی دارد. اگر متوجه شدید فرزندان با محتوای پورنوگرافی مواجه شده است، آرام باشید. در بسیاری از موارد این سایت ها به طور تصادفی ظاهر می شوند و حذف آنها دشوار است، مواجهه با این محتوا می تواند برای کودکان بسیار ناراحت کننده باشد. بنابراین عکس العمل شدیدی نشان ندهید. ما می خواهیم فرزندان مان هنگام وقوع این حوادث احساس راحتی کرده و برای کمک و مشاوره به ما مراجعه کنند.

طبیعی است نوجوانان درباره مسائل جنسی کنجکاو باشند. همچنین طبیعی است که آنها تمایل بیشتری به انجام تحقیقات آنلاین داشته باشند تا این که از والدین خود سؤال بپرسند. واقعیت این است که بعد از گذشت سن خاصی، فیلترهای والدین دیگر یک راه حل مناسب یا مطلوب

